МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра загальноправових дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ
Т.в.о. проректора
Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ
О.В. Ведмідський
____ ____.2016

ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

з навчальної дисципліни «КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ»

спеціальність 7.03040101 «Правознавство»
для здобувачів вищої освіти 5 курсу юридичного факультету,
що навчаються на рівні вищої освіти – спеціаліст

Дніпро – 2016

Плани семінарських занять з навчальної дисципліни «Конституційно-правова відповідальність» для здобувачів вищої освіти студентів 5 курсу юридичного факультету, спеціальності 7.03040101 «Правознавство», державно-правової спеціалізації / Дніпро : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2016. – 9 с.

РОЗРОБНИКИ:

Зимовець А.В., доцент кафедри загальноправових дисциплін юридичного факультету Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук

Розглянуто на засіданні кафедри загальноправових дисциплін
05 липня 2016 року, протокол № 23

Рекомендовано Науково-методичною радою університету
___ _____ 2016 р., протокол №

Завідувач кафедри загальноправових дисциплін юридичного факультету ДДУВС

_____ (Л.Р. Наливайко)
(підпис) (ініціали та прізвище)

«___» ____ 2016 року

© Зимовець А.В., 2016 рік
© ДДУВС, 2016 рік

5. Теми семінарських занять

ТЕМА 1. КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ: ПОНЯТТЯ, ПРЕДМЕТ, МЕТОД, СИСТЕМА

План

1. Поняття конституційно-правової відповідальності. Місце конституційно-правової відповідальності в системі національного права України.
2. Предмет конституційно-правової відповідальності таїї специфіка.
3. Система конституційно-правової відповідальності: поняття, структура, особливості.
4. Принципи конституційно-правової відповідальності: поняття, види, нормативне закріплення.
5. Завдання конституційно-правової відповідальності. Зв'язок конституційно-правової відповідальності з іншими суспільними та галузевими юридичними науками.

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню: Конституційно-правова відповідальність, предмет правового регулювання, система конституційно-правової відповідальності, принципи конституційно-правової відповідальності, функції конституційно-правової відповідальності, предмет конституційно-правової відповідальності.

Рекомендована література до теми: [1.1, 1.2.1, 1.2.3, 1.2.4, 1.2.5, 1.2.6, 1.3.1, 1.3.2, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 4.6, 5.1, 5.4, 5.5, 5.6, 5.7, 5.8, 5.12, 5.13, 5.14, 5.15, 5.16, 5.17, 5.50, 5.51, 5.52, 5.53, 5.54, 5.55, 5.56, 5.57].

ТЕМА 2. ПЕРЕДУМОВИ СТАНОВЛЕННЯ І ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ІНСТИТУТУ КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

План

1. Історія становлення і особливості розвитку інституту конституційно-правової відповідальності.
2. Відповідальність за радянським державним правом (державно-правова відповідальність): загальна характеристика.
3.Характеристика основних санкцій конституційно-правової відповідальності (раніше державно-правової) у СРСР.

- позбавлення громадянства;
- позбавлення чи обмеження політичних та інших основних прав та обов'язків громадян;
- позбавлення орденів, медалей і почесних звань СРСР, УРСР;

- відкликання депутата.

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню: конституційна відповідальність, державно-правова відповідальність, соціальна відповідальність, політична відповідальність, відповідальність за радянським державним правом., відкликання депутата, позбавлення громадянства, позбавлення чи обмеження політичних та інших основних прав та обов'язків громадян, позбавлення орденів, медалей і почесних звань СРСР, УРСР тощо

Рекомендована література до теми: [1.1, 1.2.1, 1.2.3, 1.2.4, 1.2.5, 1.2.6, 1.3.1, 1.3.2, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 4.6, 5.1, 5.4, 5.5, 5.6, 5.7, 5.8, 5.12, 5.13, 5.14, 5.15, 5.16, 5.17, 5.50, 5.51, 5.52, 5.53, 5.54, 5.55, 5.56, 5.57, 5.58, 5.59, 5.60, 5.61, 5.62, 5.63, 5.64, 5.65, 5.66, 5.67, 5.68].

ТЕМА 3. КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВЕ ПРАВОПОРУШЕННЯ: ПОНЯТТЯ, ОЗНАКИ, КРИТЕРІЇ КЛАСИФІКАЦІЇ ТА ВИДИ

Семінарське заняття – 2 год.

План

1. Поняття та ознаки конституційно-правового правопорушення.
2. Юридичний склад конституційно-правового правопорушення
    - Об'єкт конституційно-правового правопорушення;
    - Об'єктивна сторона конституційно-правового правопорушення;
    - Суб'єкт конституційно-правового правопорушення;
    - Суб'єктивна сторона конституційно-правового правопорушення.
3. Співвідношення конституційного правопорушення з іншими видами правопорушень.

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню: конституційне правопорушення, юридичний склад конституційного правопорушення, об'єкт конституційного правопорушення, об'єктивна сторона конституційного правопорушення, суб'єкт конституційного правопорушення, суб'єктивна сторона конституційного правопорушення, конституційний контроль.

Рекомендована література до теми: [1.1, 1.2.1, 1.2.2, 1.2.3, 1.2.4, 1.2.5, 1.3.1, 1.3.2, 1.3.4, 1.3.5, 1.3.6, 1.3.7, 1.3.8, 1.3.9, 1.3.10, 1.3.11, 1.3.12, 1.3.13, 1.3.14, 1.3.15, 1.3.16, 1.3.17, 1.3.18, 1.3.19, 2.1, 2.2, 2.3, 2.5, 2.7, 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 4.6, 4.7, 4.8, 4.9, 5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 5.5, 5.6, 5.10, 5.11, 5.12, 5.30, 5.31, 5.32, 5.33, 5.34, 5.35].

ТЕМА 4. ПОНЯТТЯ, СПЕЦИФІКА, ФОРМИ І САНКЦІЇ КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

Семінарське заняття – 2 год.

План

1. Поняття та ознаки конституційно-правової відповідальності.
2. Функції конституційно-правової відповідальності.
3. Позитивний та ретроспективний аспекти конституційно-правової відповідальності.
4. Критерії класифікації та види конституційно-правової відповідальності.
4. Співвідношення конституційно-правової відповідальності з іншими видами юридичної відповідальності.
5. Механізм реалізації конституційно-правової відповідальності в Україні.

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню: юридична відповідальність (ретроспективна та позитивна), конституційно-правова відповідальність, конституційна відповідальність, державно-правова відповідальність, соціальна відповідальність, політична відповідальність, загальні ознаки конституційно-правової відповідальності, спеціальні ознаки конституційно-правової відповідальності, функції конституційно-правової відповідальності, ретроспективна конституційно-правова відповідальність, позитивна конституційно-правова відповідальність, конституційне правопорушення

Рекомендована література до теми: [1.1, 1.2.1, 1.2.2, 1.2.3, 1.2.4, 1.2.5, 1.3.1, 1.3.2, 1.3.4, 1.3.5, 1.3.6, 1.3.7, 1.3.8, 1.3.9, 1.3.10, 1.3.11, 1.3.12, 1.3.13, 1.3.14, 1.3.15, 1.3.16, 1.3.17, 1.3.18, 1.3.19, 2.1, 2.2, 2.3, 2.5, 2.7, 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 4.6, 4.7, 4.8, 4.9, 5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 5.5, 5.6, 5.10, 5.11, 5.12, 5.30, 5.31, 5.32, 5.33, 5.34, 5.35].

ТЕМА 5. ЮРИДИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ НОРМ ВИБОРЧОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ

Семінарське заняття – 2 год.

План

1. Поняття та особливості порушень виборчого законодавства України.
2. Виборчі права громадян. Місце виборчих прав громадян у загальній системі прав і свобод.
3. Основні види порушень виборчого законодавства України.
4. Поняття, ознаки та сутність юридичної відповідальності за порушення виборчого законодавства.
5. Види відповідальності за порушення виборчого законодавства.
   - Конституційно-правова відповідальність за порушення виборчого законодавства України;

- Кримінальна відповідальність за порушення виборчого законодавства України;
- Адміністративна відповідальність за порушення виборчого законодавства України;
- Цивільно-правова відповідальність за порушення виборчого законодавства України;
- Дисциплінарна відповідальність за порушення виборчого законодавства України.

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню: порушення виборчого законодавства, його зміст, правова природа та особливості, класифікація порушень виборчого законодавства України, юридична відповідальність за порушення норм виборчого законодавства України, кримінальна відповідальність за порушення норм виборчого законодавства.

Рекомендована література до теми: [1.1, 1.2.1, 1.2.2, 1.2.3, 1.2.4, 1.2.5, 1.3.1, 1.3.2, 1.3.4, 1.3.5, 1.3.6, 1.3.7, 1.3.8, 1.3.9, 1.3.10, 1.3.11, 1.3.12, 1.3.13, 1.3.14, 1.3.15, 1.3.16, 1.3.17, 1.3.18, 1.3.19, 2.1, 2.2, 2.3, 2.5, 2.7, 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 4.6, 4.7, 4.8, 4.9, 5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 5.5, 5.6, 5.10, 5.11, 5.12, 5.30, 5.31, 5.32, 5.33, 5.34, 5.35, 5.36, 5.37, 5.38, 5.39, 5.40, 5.41, 5.42, 5.67, 5.68, 5.69].

ТЕМА 6. КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ В УКРАЇНІ

Семінарське заняття – 2 год.

План

1. Поняття та особливості конституційно-правової відповідальності політичних партій і Україні.
2. Порядок створення та реєстрації політичних партій.
3. Основні види порушень законодавства України політичними партіями.
4. Поняття, ознаки та сутність юридичної відповідальності політичних партій.
5. Види відповідальності політичних партій в Україні.

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню: політичні партії, порядок створення політичних партій, легалізація політичної партії, відповідальність політичної партії.

Рекомендована література до теми: [1.1, 1.2.1, 1.2.2, 1.2.3, 1.2.4, 1.2.5, 1.3.1, 1.3.2, 1.3.4, 1.3.5, 1.3.6, 1.3.7, 1.3.8, 1.3.9, 1.3.10, 1.3.11, 1.3.12, 1.3.13, 1.3.14, 1.3.15, 1.3.16, 1.3.17, 1.3.18, 1.3.19, 2.1, 2.2, 2.3, 2.5, 2.7, 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 4.6, 4.7, 4.8, 4.9, 5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 5.5, 5.6, 5.10, 5.11, 5.12, 5.30, 5.31, 5.32, 5.33, 5.34, 5.35, 5.36, 5.37, 5.38, 5.39, 5.40, 5.41, 5.42, 5.67, 5.68, 5.69].

ТЕМА 7. КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ГЛАВИ ДЕРЖАВИ

Семінарське заняття – 2 год.

План

1. Історія виникнення та становлення інституту імпічменту: світовий та вітчизняний досвід.
2. Поняття імпічменту та його ознаки.
3. Механізм процедури імпічменту.

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню: інститут президентства, глава держави, президент, “колегіальний президент”, правовий статус президента, президент-арбітр, легітимація президентства, Президент України, компетенція Президента України, імпічмент, механізм процедури імпічменту

Рекомендована література до теми: [1.1, 1.2.1, 1.2.2, 1.2.3, 1.2.4, 1.2.5, 1.3.1, 1.3.2, 1.3.4, 1.3.5, 1.3.6, 1.3.7, 1.3.8, 1.3.9, 1.3.10, 1.3.11, 1.3.12, 1.3.13, 1.3.14, 1.3.15, 1.3.16, 1.3.17, 1.3.18, 1.3.19, 2.1, 2.2, 2.3, 2.5, 2.7, 4.1, 5.1, 5.10, 5.11, 5.34, 5.35].

ТЕМА 8. КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ УРЯДУ

Семінарське заняття – 2 год.

План

1. Поняття підзвітності та підконтрольності уряду перед парламентом.
2. Конституційно-правова відповідальність та політична відповідальність уряду.
3. Форми відповідальності уряду перед парламентом (вотум недовіри, відмова в довірі уряду).
4. Види відповідальності уряду (колективна, індивідуальна).

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню: уряд, політична стабільність, конституційно-правова відповідальність, політична відповідальність уряду, вотум недовіри, відмова в довірі, розпуск парламенту, резолюція недовіри, взаємодія гілок влади.

Рекомендована література до теми: [1.1, 1.2.1, 1.2.2, 1.2.3, 1.2.4, 1.2.5, 1.3.1, 1.3.2, 1.3.4, 1.3.5, 1.3.6, 1.3.7, 1.3.8, 1.3.9, 1.3.10, 1.3.11, 1.3.12, 1.3.13, 1.3.14, 1.3.15, 1.3.16, 1.3.17, 1.3.18, 1.3.19, 2.1, 2.2, 2.3, 2.5, 2.7, 4.1, 5.1, 5.10, 5.11, 5.34, 5.35, 5.40, 5.41, 5.60, 5.61, 5.62, 5.64].

ТЕМА 9. КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ПАРЛАМЕНТУ

Семінарське заняття – 2 год.

План

1. Поняття взаємодії парламенту з урядом та Президентом України.
2. Конституційно-правова відповідальність та політична відповідальність парламенту.
3. Форми відповідальності парламенту.
4. Види відповідальності парламенту (колективна, індивідуальна).

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню: парламент, політична стабільність, конституційно-правова відповідальність, політична відповідальність парламенту, розпуск парламенту, взаємодія гілок влади.

Рекомендована література до теми: [1.1, 1.2.1, 1.2.2, 1.2.3, 1.2.4, 1.2.5, 1.3.1, 1.3.2, 1.3.4, 1.3.5, 1.3.6, 1.3.7, 1.3.8, 1.3.9, 1.3.10, 1.3.11, 1.3.12, 1.3.13, 1.3.14, 1.3.15, 1.3.16, 1.3.17, 1.3.18, 1.3.19, 2.1, 2.2, 2.3, 2.5, 2.7, 4.1, 5.1, 5.10, 5.11, 5.34, 5.35, 5.40, 5.41, 5.60, 5.61, 5.62, 5.64].

ТЕМА 8. КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ОРГАНІВ ТА ПОСАДОВИХ ОСІБ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Семінарське заняття – 2 год.

План

1. Поняття відповідальності органів та посадових осіб місцевого самоврядування.

2. Конституційно-правова відповідальність та політична відповідальність органів місцевого самоврядування.

3. Форми відповідальності органів місцевого самоврядування.

4. Види відповідальності органів місцевого самоврядування (колективна, індивідуальна).

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню: органи місцевого самоврядування, посадові особи місцевого самоврядування, політична стабільність, конституційно-правова відповідальність, політична відповідальність органів місцевого самоврядування, дострокове припинення повноважень органів та посадових осіб місцевого самоврядування.

Рекомендована література до теми: [1.1, 1.2.1, 1.2.2, 1.2.3, 1.2.4, 1.2.5, 1.3.1, 1.3.2, 1.3.4, 1.3.5, 1.3.6, 1.3.7, 1.3.8, 1.3.9, 1.3.10, 1.3.11, 1.3.12, 1.3.13, 1.3.14, 1.3.15, 1.3.16, 1.3.17, 1.3.18, 1.3.19, 2.1, 2.2, 2.3, 2.5, 2.7, 4.1, 5.1, 5.10, 5.11, 5.34, 5.35, 5.40, 5.41, 5.60, 5.61, 5.62, 5.64].

ТЕМА 11. КОНСТИТУЦІЙНЕ ДЕЛІКТНЕ ПРАВО В ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ

Семінарське заняття – 2 год.

План

1. Особливості конституційно-правової відповідальності в зарубіжних країнах.

2. Інститут імпічменту: світовий досвід.

3. Політико-правові засади відповідальності уряду в зарубіжних країнах.

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню: конституційне правопорушення (делікт), юридичний склад конституційного правопорушення, об’єкт конституційного правопорушення, об’єктивна сторона конституційного правопорушення, суб’єкт конституційного правопорушення, суб’єктивна сторона конституційного правопорушення, конституційний контроль, конституційне деліктне право в зарубіжних країнах.

Рекомендована література до теми: [1.1, 1.2.1, 1.2.2, 1.2.3, 1.2.4, 1.2.5, 1.3.1, 1.3.2, 1.3.4, 1.3.5, 1.3.6, 1.3.7, 1.3.8, 1.3.9, 1.3.10, 1.3.11, 1.3.12, 1.3.13, 1.3.14, 1.3.15, 1.3.16, 1.3.17, 1.3.18, 1.3.19, 2.1, 2.2, 2.3, 2.5, 2.7, 4.1, 5.1, 5.10, 5.11, 5.34, 5.35].

Критерії оцінювання
Критерії оцінювання аудиторної роботи
студентів (слухачів) на семінарських та практичних заняттях

БАЛИ	**ПОЯСНЕННЯ**
5	Теоретичні питання, винесені на розгляд, **засвоєні у повному обсязі; на високому рівні сформовані** необхідні практичні навички та вміння; **всі** навчальні завдання, передбачені планом заняття, **виконані** в повному обсязі. Під час заняття продемонстрована стабільна активність та ініціативність. Активність студента демонструється протягом усього навчального заняття. Враховуються підготовлені рецензії до наукових статей, повідомлення, виступи, творчі есе тощо. Участь в конференціях та написання наукових статей, тези з питань теми навчального заняття. Відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань ґрунтується **на глибокому знанні** чинного законодавства, теорії та правозастосовної практики.
4	Теоретичні питання, винесені на розгляд, **засвоєні у повному обсязі; в основному сформовані** необхідні практичні навички та вміння; **всі** передбачені планом заняття навчальні завдання **виконані** в повному обсязі **з неістотними неточностями**. Під час заняття продемонстрована ініціативність. Відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань **переважно ґрунтується на знанні** чинного законодавства, теорії та правозастосовної практики, теорії конституційного права. Протягом навчання продемонстровано бажання отримувати нові знання.
3	Теоретичні питання, винесені на розгляд, **у цілому засвоєні;** практичні навички та вміння мають **задовільний рівень засвоення**, потребують подальшого напрацювання та закріплення; навчальні завдання, передбачені планом заняття, в цілому **виконані**, **деякі** види завдань виконані **з помилками.**
2	Теоретичні питання, винесені на розгляд, **засвоєні частково, прогалини** у знаннях **не носять істотного характеру**; практичні навички та вміння **сформовані фрагментарно**; навчальні завдання **виконано частково, деякі** з виконаних завдань **містять істотні помилки,** які потребують подальшого усунення.
1	Студент, слухач **не готовий до заняття, не знає** більшої частини програмного матеріалу, **не в змозі виконати** завдання, невпевнено відтворює терміни і поняття, що розглядалися під час заняття, **допускає істотні змістовні помилки, не володіє** відповідними вміннями і навичками, необхідними для розв'язання професійних завдань. Під час заняття не проявлено ніякої активності у доповненнях до відповідей, розгляду дискусійних питань.
0	**Відсутність на занятті**

Рекомендована література

1. Основні нормативні акти:

1.1. Конституція України від 28 червня 1996 року (зі змінами і допов.) // Відомості Верховної Ради України. — 1996. — № 30. — Ст. 141 ; Офіційний вісник України. — 2010. — №72/1 Спеціальний випуск. — С. 15. — Ст. 2598.

1.2. акти міжнародного права:

1.2.1. Всесвітня Декларація місцевого самоврядування // Місцеве самоврядування. — 1997. — № 1-2. — С. 90-96.

1.2.2 Європейська хартія місцевого самоврядування від 15 жовтня 1985 року [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://www.rada.gov.ua.

1.2.3 Європейська хартія регіональних мов або мов меншин від 5 листопада 1992 року // Офіційний вісник України. — 2006. — № 50. — Ст. 3381.

1.2.4 Загальна декларація прав людини від 10 грудня 1948 року // Офіційний вісник України. — 2008. — № 93.

1.2.5 Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 4 листопада 1950 року // Офіційний вісник України. — 1998 р. — № 13.

1.2.6 Конвенція про статус апатридів. Міжнародний договір від 28 вересня 1954 року (Витяг) // Бюлетень законодавства і юридичної практики України. — 2001. — № 11. — С. 131-139.

1.2.7 Конвенція про статус біженців. Документ ООН від 28 липня 1951 року (Витяг) // Бюлетень законодавства і юридичної практики України. — 2001. — № 11. — С. 111-120.

1.3. закони:

1.3.1 Кодекс адміністративного судочинства України від 6 липня 2005 року (зі змінами і допов.) // Відомості Верховної Ради України. — 2005. — № 35, 35-36, 37. — Ст. 446

1.3.2 Кодекс адміністративного судочинства України від 6 липня 2005 року (зі змінами і допов.) // Відомості Верховної Ради України. — 2005. — № 35, 35-36, 37. — Ст. 446.

1.3.3 Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 року (зі змінами і допов.) // Відомості Верховної Ради України. — 1984. — № 51. — Ст. 1122.

1.3.4 Кримінальний кодекс України від 4 квітня 2001 року (зі змінами і допов.) // Відомості Верховної Ради України. — 2001. — № 25. — Ст. 131.

1.3.5 Про вибори депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад та сільських, селищних, міських голів : Закон України від 10 липня 2010 року (зі змінами і допов.) // Відомості Верховної Ради України. — 2010. — № 35-36. — Ст. 81.

1.3.6 Про вибори Президента України : Закон України від 5 березня

1999 року (зі змінами і допов.) // Відомості Верховної Ради України. — 1999. — № 14. — Ст. 81.

1.3.7 Про політичні партії в Україні : Закон України від 05 квітня 2001 року // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2001. - N 23. - ст.118

1.3.8 Про службу в органах місцевого самоврядування :Закон України від 07 червня 2001 року // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – N 33 - ст. 175.

1.3.9 Про державну службу : Закон України від 16 грудня 1993 року (зі змінами і допов.) // Відомості Верховної Ради України. — 1993. — № 52. — Ст. 490.

1.3.10 Про заснування поста Президента УРСР і внесення змін та доповнень до Конституції (Основного Закону) Української РСР : Закон УРСР від 5 липня 1991 року // Відомості Верховної Ради України. — 1991. — № 33. — Ст. 445.

1.3.11 Про Збройні Сили України : Закон України від 6 грудня 1991 року (зі змінами і допов.) // Відомості Верховної Ради України. — 1992. — № 9. — Ст. 108.

1.3.12 Про Кабінет Міністрів України : Закон України від 27 лютого 2014 року // Відомості Верховної Ради України. — 2014. — № 13. — Ст.222.

1.3.13Про місцеві державні адміністрації : Закон України від 9 квітня 1999 року (зі змінами і допов.) // Відомості Верховної Ради України. — 1999. — № 20 — 21. — Ст. 190.

1.3.14Про оборону України : Закон України від 6 грудня 1991 року (зі змінами і допов.) // Відомості Верховної Ради України. — 1992. — № 9. — Ст. 106.

1.3.15Про основи національної безпеки України : Закон України від 19 червня 2003 року (зі змінами і допов.) // Відомості Верховної Ради України. — 2003. — № 39. — Ст. 351.

1.3.16Про Представництво Президента України в Автономній Республіці Крим : Закон України від 2 березня 2000 року // Відомості Верховної Ради України. — 2000. — № 21. — Ст. 158.

1.3.17Про Президента Української РСР : Закон УРСР від 5 липня 1991 року // Відомості Верховної Ради України. — 1991. — № 33. — Ст. 446.

1.3.18Про Раду національної безпеки і оборони України : Закон України від 5 березня 1998 року // Відомості Верховної Ради України. — 1998. — № 35. — Ст. 237.

1.3.19Про Регламент Верховної Ради України : Закон, Регламент від 10 лютого 2010 року // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2010. - № 14-15, № 16-17. - ст.133

1.3.20Питання Адміністрації Президента України : Указ Президента України від 18 березня 2010 року // Офіційний вісник України. — 2010. — № 21.

1.3.21Про Державний фонд сприяння місцевому самоврядуванню України : Указ Президента України від 24 червня 2010 року // Офіційний вісник України. — 2010. — № 49.

1.3.22Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади : Указ Президента України від 9 грудня 2010 року (зі змінами і допов.) // Офіційний вісник України. — 2010. — № 94.

1.3.23Про Положення про порядок підготовки та внесення проектів актів Президента України : Указ Президента України від 15 листопада 2006 року (зі змінами і допов.) // Офіційний вісник України. — 2006. — № 47.

1.3.24Про Положення про Раду з питань розвідки : Указ Президента України від 11 березня 1999 року // Офіційний Вісник України. — 1999. — № 10.

1.3.25Про поширення чинності Указів Президента України : Указ Президента України від 14 лютого 1996 року № 128 та від 13 травня 1996 року № 341 // Урядовий кур'єр. — 1997. — № 142.

1.3.26Про систему центральних органів виконавчої влади : Указ Президента України від 15 грудня 1999 року (зі змінами і допов.) // Офіційний Вісник України. — 1999. — № 50.

1.3.27Про щорічні послання Президента України до Верховної Ради України : Указ Президента України від 9 квітня 1997 року // Урядовий кур'єр. — 1997. — № 69.

1.3.28Про забезпечення, обслуговування та охорону Президента України : Постанова Верховної Ради України від 4 січня 1992 року // Бюлетень законодавства і юридичної практики України. — 1999. — № 8. — С. 86.

2. Підручники:

2.1 Конституційне право України : підручник / за ред. Ю. М. Тодики, В. С. Журавського. — К. : Ін Юре, 2002. — 544 с.

2.2 Конституційне право України. Академічний курс : підруч. для вищ. навч. закл. : у 2 т. / за заг. ред. Ю. С. Шемшученка. — К. : Юридична думка, 2008. — Т. 2. — 800 с.

2.3 Погорілко В. Ф. Конституційне право України. Академічний курс : підручник : у 2 т. / В. Ф. Погорілко, В. Л. Федоренко ; за ред. В. Ф. Погорілка. — К. : Юридична думка, 2006. — Т. 1. — 544 с.

2.4 Погорілко В. Ф. Основи конституційного ладу України / В. Ф. Погорілко. — К. : Ін Юре, 1997. — 40 с.

2.5 Фрицький О. Ф. Конституційне право України : підручник / О. Ф. Фрицький. — 3-е вид., переробл. і допов. — К. : Юрінком Інтер, 2006. — 512 с.

2.6 Чушенко В. І. Конституційне право України : підручник / В. І. Чушенко, І. Я. Заяць. — К. : Ін Юре, 2007. — 488 с.

2.7 Шляхтун П. П. Конституційне право України : підручник / П. П. Шляхтун. — К. : Освіта України ; КНТ, 2008. — 592 с.

3. Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали:

3.1 Виборче право України : навч. посіб. / за ред. В. Ф. Погорілка, М. І. Ставнійчук. — К. : Парламентське вид-во, 2003. — 383 с.

3.2 Годованець В. Ф. Конституційне право України : навч. посіб. / В. Ф. Годованець. — К. : МАУП, 2005. — 360 с.

3.3 Кравченко В. В. Конституційне право України : навч. посіб. / В. В. Кравченко. — 6-е вид. випр. та допов. — К. : Атіка, 2007. — 592 с.

3.4 Орзіх М. П. Конституційна реформа в Україні : навч. посіб. / М. П. Орзіх. — Одеса : Юридична література, 2003. — 128 с.

3.5 Політична система сучасної України: особливості становлення, тенденції розвитку : навч. посіб. для студ. вищ. закл. освіти / за ред. Ф. М. Рудича. — К. : Парламентське вид-во, 2002. — 327 с.

3.6 Совгиря О. В. Конституційне право України : навч. посіб. / О. В. Совгиря, Н. Г. Шукліна. — К. : Юрінком Інтер, 2007. — 632 с.

3.7 Сушинський О. І. Інститут президентури в Україні / О. Сушинський. — Львів : Ліга-Прес, 2001. — 90 с.

4. Монографії та інші наукові видання:

4.1 Інститут юридичної відповідальності у демократичних правових системах: Монографія / кол. авторів; за заг. ред.. Н. М. Оніщенко. — К. : Видавництво «Юридична думка», 2009. — 216 с.

4.2 Кресіна І. О. Інститут імпічменту: порівняльний політико-правовий аналіз : монографія / І. О. Кресіна, А. А. Коваленко, С. В. Балан. — К. : Юридична думка, 2004. — 176 с.

4.3 Кресіна І. О. Парламентські вибори в Україні: правові і політичні проблеми : монографія / І. О. Кресіна, Є. В. Перегуда. — К. : Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2003. — 368 с.

4.4 Наливайко Л. Р. Державний лад України: теоретико-правова модель : монографія / Л. Р. Наливайко. — Х. : Право, 2009. — 600 с.

4.5 Органи державної влади України : монографія / за ред. В. Ф. Погорілка. — К. : Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького, 2002. — 592 с.

4.6 Правові основи формування та функціонування органів державної влади у контексті євроінтеграції : монографія / Ю. П. Битяк, О. Г. Данильян, О. П. Дзьобань та ін. ; за ред. Ю. П. Битяка, О. Г. Данильяна. — Х. : Право, 2010. — 384 с.

4.7 Проблеми реалізації Конституції України: теорія і практика : монографія / відп. ред. В. Ф. Погорілко. — К. : Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України : А.С.К., 2003. — 652 с.

4.8 Тодыка Ю. Н. Основы конституционного строя Украины : монография / Тодыка Ю. Н. — Х. : Факт, 2000. — 176 с.

5. Інші джерела:

5.1 Авдеенкова М. П. Конституционно-правовые санкции и конституционно-правовая ответственность / М. П. Авдеенкова // Государство и право. — 2005. — № 7. — С. 85-89.

5.2 Авер'янов В. Організація виконавчої влади потребує реформування / В. Авер'янов, В. Дерець, А. Пухтецька // Право України. — 2009. — № 12. — С. 39-46.

5.3 Агафонов С. Правовий статус Президента України / С. Агафонов // Право України. — 2000. — № 9. — С. 24-26.

5.4 Бабенко К. Конституційно-правове регулювання і розвиток виборчого права України / К. Бабенко // Юридична Україна. — 2009. — № 8. — С. 41-46.

5.5 Бабій І. В. Імпічмент та кримінальна відповідальність: деякі проблемні питання / І. В. Бабій // Держава і право : Зб. наук. пр. — К., 2006. — Вип. 34. — С. 454-458.

5.6 Балан С. В. Конституційно-правова відповідальність: на шляху універсальної ідентифікації / С. В. Балан // Держава і право. — К., 2005. — Випуск 29. — С. 237-251.

5.7 Балан С.В. Роль політичної відповідальності в процесі здійснення державної влади / С. В. Балан// Держава і право. — К., 2005. — Випуск 27. – С. 667-677.

5.8 Балан С. В. Співвідношення політичної та конституційно-правової відповідальності у здійсненні державної влади : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. політ. наук : спец. 23.00.02 "Політичні інститути та процеси (політичні науки)" / С. В. Балан // — К., 2007. — 20 с.

5.9 Батанова Н. Конституційно-правова відповідальність: концептуальні проблеми теорії / Н. Батанова // Юридичний вісник. — 2010. — № 2. — С. 24-29.

5.10 Батанова Н. М. Співвідношення конституційно-правової відповідальності та політичної відповідальності / Н. М. Батанова // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2011. — № 3. — С. 24-31.

5.11 Борденюк В. Деякі аспекти співвідношення системи органів виконавчої влади та виконавчих органів місцевого самоврядування / В. Борденюк // Юридична Україна. — 2005. — № 5. — С. 16-18.

5.12 Бориславський Л. Поняття, підстави та суб'єкти конституційної відповідальності / Л. Бориславський // Вісник Львівського університету. Серія юридична — 2006. — Випуск 43. — С. 118-125.

5.13 Демиденко В. О. Теоретико-правове розуміння конституційно-правової відповідальності / В. О. Демиденко // Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ України. — 2004. — №6. — С. 354-362.

5.14 Єгоров О. Про співвідношення норм міжнародного і національного права / О. Єгоров // Право України. — 1993. — № 3. — С. 37-38.

5.15 Заяць Н. Теоретико-правові проблеми інституту президентства в механізмі реалізації державної влади в Україні / Н. Заяць // Право України. — 2009. — № 6. — С. 29.

5.16 Ильин А. Импичмент главы государства и историко-теоретический аспект / А. Ильин // Правоведение. — 2004. — № 5. — С. 61-69.

5.17 Касинюк А. Інститут президентства і його сутність та становлення в Україні / А. Касинюк // Науковий вісник юридичної академії МВС України. — 2005. — № 1. — С. 136-142.

5.18 Кірмач А. Дисциплінарна відповідальність та службове розслідування щодо державних службовців / А. Кірмач // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 12 (169). — С. 37-41.

5.19 Кіс Т. Інститут президентства в України / Т. Кіс // Нова політика. — 2000. — № 1. — С. 20.

5.20 Колосова Н. М. Конституционная ответственность – самостоятельный вид юридической ответсвенности / Н. М. Колосова // Государство и право. — 1997. — № 2. — С. 86-91.

5.21 Колосова Н. М. Теория конституционной ответственности: природа, особенности, структура : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня докт. юрид. наук : спец. 12.00.02 “Конституционное право; муниципальное право” / Н. М. Колосова. — М., 2006. — С. 21.

5.22 Красникова А. В. Конституционная ответственность за нарушение права на местное самоуправление / А. В. Красникова // Актуальні проблеми держави і права : Зб. наук. праць. — Вип 11. — Одеса : Юрид. літ., 2001. — С. 210-212.

5.23 Красникова А. Конституционная ответсвенность в современном украинском конституционализме / А. Красникова // Юридический вестник. — 2001. — № 2. — С. 90-93.

5.24 Красноголовець С. В. Кримінальна відповідальність за порушення виборчих та референдних прав громадян в Україні та державах центральної Європи (порівняльний аналіз на прикладі Польщі, Словаччини, Угорщини, Чехії) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.08 “Кримінальне право та кримінологія” / С. В. Красноголовець. — Львів, 2009. — 22 с.

5.25 Кривенко Л. Конституційна відповідальність глави держави / Л. Кривенко // Віче. — 2001. — № 10. — С. 3-18.

5.26 Кухерний Є. Верховенство права в діяльності Президента України / Є. Кухерний // Українське право. — 2006. — № 1. — С. 295-297.

5.27 Кучук А. Конституційно-правова відповідальність: міф чи реальність? / А. Кучук, С. Кульбач // Підприємництво, господарство і право. — 2006. — № 12. — С. 106-108.

5.28 Лавринович О. Реформа виборчої системи і Парламент України / О. Лавринович // Право України. — 2000. — № 1. — С. 97-98.

5.29 Лузин В. В. Президентская модель разделения властей (на примере США) / В. В. Лузин // Государство и право. — 1999. — № 3. — С. 82-90.

5.30 Лучин В. О. Конституционные деликты / В. О. Лучин // Государство и право. — 2000. — № 1. — С. 12-19.

5.31 Майданник О. Конституційно-правова відповідальність: ознаки, підстави, суб'єкти / О. Майданник // Право України. — 2001. — № 2. — С. 92-95.

5.32 Майлыбаев Б. А. Понятие "институт президентства": теоретико-правовой анализ / Б. А. Майлыбаев // Право и политика. — 2001. — № 7. — С. 4-10.

5.33 Мартинюк Р. Інститут імпічменту в Україні: вади вітчизняної моделі / Р. Мартинюк // Право України. — 2008. — № 2. — С. 105-108.

5.34 Мельник О. В. Виникнення і становлення інституту конституційної відповідальності вищих органів державної влади / О. В. Мельник // Вісник Донецького університету. — Донецьк, 2000. — Вип. 1. Ч.1 — С. 173-178.

5.35 Мельник О. В. Конституційна відповідальність органів державної влади: питання систематизації законодавства / О. В. Мельник // Вісник Донецького університету. — Донецьк, 1999. — №3. — С. 39-42.

5.36 Мельник О. В. Конституційно-правова і політична відповідальність вищих органів державної влади / О. В. Мельник // Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ України. — К., 1999. — №1. — С. 10-15.

5.37 Мельник О. Імпічмент президента. Можливість і доцільність / О. Мельник // Віче. — 2000. — № 2 (95). — С. 150-155.

5.38 Мельник О. В. Конституційно-правова відповідальність вищих органів державної влади : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.02 "Конституційне право" / О. В. Мельник. — К., 2000. — 17 с.

5.39 Наливайко Л. Р. Види конституційно-правової відповідальності за її суб'єктами та підставами // Законодавство України: проблеми та перспективи розвитку : зб. наук. праць. — К. : Київський університет права, 2002. — С. 47-51.

5.40 Наливайко Л. Р. Види конституційно-правової відповідальності за мірами відповідальності за конституційні правопорушення / Л. Р. Наливайко // Вісник Одеського інституту внутрішніх справ. — 1999. — № 4. — С. 156-159.

5.41 Наливайко Л. Р. Деякі проблеми конституційної відповідальності в України / Л. Р. Наливайко // Концепція формування законодавства України : наукові статті. — Запоріжжя, 1999. — С. 86-89.

5.42 Наливайко Л. Р. Конституційно-правова відповідальність в Україні: критерії класифікації та види / Л. Р. Наливайко // Віче. — 1999. — № 10. — С. 25-32.

5.43 Наливайко Л. Р. Конституційно-правова відповідальність: питання теорії та практики : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.02 “Конституційне право; муніципальне право” / Наливайко Лариса Романівна. — К., 2000. — 180 с.

5.44 Наливайко Л. Р. Місце конституційно-правової відповідальності в системі юридичної відповідальності / Л. Р. Наливайко // Держава і право : зб. наук. праць. — 2001. — Вип. 11. — С. 182-186.

5.45 Наливайко Л. Р. Місце конституційно-правової відповідальності в системі юридичної відповідальності / Л. Р. Наливайко // Держава і право : зб. наук. праць. — 2001. — Вип. 11. — С. 182-186.

5.46 Наливайко Л. Р. Позитивний та ретроспективний аспекти конституційно-правової відповідальності / Л. Р. Наливайко // Нова політика. — 1999. — № 3. — С. 54-58.

5.47 Наливайко Л. Р. Теоретичні аспекти конституційного делікту / Л. Р. Наливайко // Держава і право : зб. наук. праць. — 2001. — № 13. — С. 3-8.

5.48 Наливайко Л. Р. Тлумачний термінологічний словник з конституційного права (Explanatory Terminological Dictionary on Constitutional law) / Л. Р. Наливайко, М. В. Беляєва. — 2-е вид. допов. — Запоріжжя : Дніпровський металург, 2010. — 304 с.

5.49 Некрасов С. И. Конституционно-правовая ответственность субъектов внутри федеративных отношений в Российской Федерации: специфика состава конституционального деликта, применяемых санкций, классификации / С. И. Некрасов // Государство и право. — 2005. — № 8. — С. 5-13.

5.50 Павловська Н. Механізм процедури імпічменту (теоретичний та практичний досвід) / Н. Павловська // Право України. — 2010. — № 3. — С. 115-119.

5.51 Пащенко А. Конституційний делікт як підстава конституційної відповідальності / А. Пащенко // Юридичний вісник. — 2002. — № 1. — С. 86-89.

5.52 Пащенко А. О. Держава як суб’єкт конституційно-правової відповідальності / А. О. Пащенко // Сучасні проблеми юридичної науки і правозастосовчої діяльності : Тези наукових доповідей та повідомлень учасників наукової конференції молодих учених. — Харків, 2002. — С. 26-28.

5.53 Погорілко В. Ф. Юридична відповідальність за порушення конституційного законодавства України / В. Ф. Погорілко, В. Л. Федоренко // Часопис Київського університету права. — 2001. — № 1. — С. 31-34.

5.54 Полевий В. І. Правовий аналіз інституту конституційної відповідальності політичних партій в Україні / В. І. Полевий // Суспільні реформи та становлення громадянського суспільства в Україні. Матеріали науково-практичної конференції за міжнародною участю. — К. : Українська Академія державного управління при Президентові України, 2001. — С. 104-107.

5.55 Полевий В. І. Теоретичні питання інституту конституційної відповідальності політичних партій в Україні / В. І. Полевий // Підприємництво, господарство і право. — 2002. — № 6. — С. 70-73.

5.56 Полевий В. І. Конституційна відповідальність політичних партій в Україні : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.02 “Конституційне право” / В. І Полевий. — К., 2004. — 20 с.

5.57 Селіванов А. Політика і право в рішеннях верховної Ради України та конституційна відповідальність посадових осіб / А. Селіванов // Право України. — 2005. — № 3. — С. 4-8.

5.58 Сергеев А. А. Проблемы конституционно-правовой ответственности выборных лиц государственной власти и местного самоуправления / А. А. Сергеев // Правоведение. — 2003. — № 3. — С. 55-65.

5.59 Скрипнюк О. В. Конституція України та розвиток теорії та практики конституційно-правової відповідальності / О. В. Скрипнюк // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2009. — № 6. — С. 41-49.

5.60 Слободян Н. М. Конституційно-правова відповідальність людини і громадянина в Україні / Н. М. Слободян // Держава і право : Збірник наукових праць. Юридичні і політичні науки. Вип. 21. — К. : Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2003. — С. 170-175.

5.61 Слободян Н. М. Проблеми конституційно-правової відповідальності за порушення законодавства про вибори Президента України / Н. М. Слободян // Право вибору. — 2005. — №1. — С. 49-54.

5.62 Слободян Н. Проблеми конституційно-правової відповідальності за порушення законодавства про вибори народних депутатів України / Н. Слободян // Вісник Центральної виборчої комісії. — 2006. — №1(3). — С. 77-82.

5.63 Статкявичус М. Импичмент и его последствия / М. Статкявичус // Закон і право. — 2004. — № 10. — С. 3-7.

5.64 Сухонос В. Конституційно-правовий та історичний аспект припинення повноважень глави держави: теоретико-методологічний аналіз / В. Сухонос // Підприємництво, господарство і право. — 2007. — № 6. — С. 122-125.

5.65 Тимошенко І. В. Юридична відповідальність за порушення виборчого законодавства України : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.02 “ Конституційне право; муніципальне право ” / І. В. Тимошенко. — К., 2010. — 22 с.

5.66 Червяцова А. Конституційно-правова відповідальність держави й фізичних осіб / А. Червяцова // Вісник прокуратури. — 2007. — № 1. — С. 80-85.

5.67 Червяцова А. О. Конституційна-правова відповідальність в системі видів юридичної відповідальності: теоретико-правовий аспект : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.01 “Теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень” / А. О. Червяцова. — Х., 2004. — 20 с.

5.68 Чикурлій С. Конституційно-правовий статус міністерств України: основні теоретичні питання / С. Чикурлій // Підприємництво, господарство і право. — 2007. — № 3. — С. 115-120.

5.69 Шаповал В. Перспективи розвитку науки конституційного права України / В. Шаповал // Право України. — 1996. — № 9. — С. 49-62.

5.70 Шатіло В. Місце Президента України в системі органів державної влади / В. Шатіло // Право України. — 2003. — № 5. — С. 24.

5.71 Шемшученко Ю. Наука конституційного права: сучасний стан та тенденції розвитку / Ю. Шемшученко, О. Скрипнюк // Право України. — 2010. — № 1. — С. 15.

5.72 Шкабаро В. М. Проблеми конституційно-правової відповідальності органів міської влади / В. М. Шкабаро // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ : зб. наук. праць. — 2008. — № 2. — С. 99-108.

5.73 Шон Д. Т. Конституционная ответственность / Д. Т. Шон // Государство и право. — 1995. — № 7. — С. 35-44.

5.74 Ярмиш О. Н. Конституційно-правова відповідальність в системі юридичної відповідальності / О. Н. Ярмиш, А. О. Пащенко // Наше право. — 2003. — № 2. — С. 5-11.

6. Інтернет-ресурси:

6.1 http://www.president.gov.ua/ - Офіційний сайт Президента України;

6.2 http://www.rada.gov.ua/ – Офіційний портал Верховної ради України;

6.3 http://www.kmu.gov.ua/ – Офіційний портал Кабінету міністрів України;

6.4 http://vkksu.gov.ua/ – Офіційний сайт Вищої кваліфікаційної комісії суддів України;

6.5 http://reyestr.court.gov.ua – Офіційний сайт єдиного державного реєстру судових рішень України";

6.6 http://www.rada.kiev.ua/laws/pravo/all/sites.htm – перелік серверів державних органів на сайті Верховної Ради України;

6.7 http://www.scourt.gov.ua/ – Офіційний сайт Верховного Суду України;

6.8 http://www.minjust.gov.ua/ – Офіційний сайт Міністерства юстиції України;

6.9 http://www.constcourt.gov.ua/ – Офіційний сайт Конституційного Суду України;

6.10 http://www.cvk.ukrpack.net/ – Офіційний сайт Центральної виборчої комісії.